

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE

Utgitt av NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: BJØRN MELBYE

Redaksjonens adr.: Postboks 875, Oslo

NR. 5

1956

15. ÅRG.

Kronprinsesse Märtha merkene.

Den 10. mars d. å. mottok redaksjonen den offisielle melding fra Postverkets Frimerkesalg til Samlere, datert 8. mars 1956, at to nye merker ville være til salgs ved alle landets poststeder fra og med den 28. i samme måned.

Om merkene het det:

Verdi: 35 + 10 øre og 65 + 10 øre.

Farge: Rød og blå henholdsvis.

Merkebilde: H. K. H. Kronprinsesse

Märtha.

Størrelse: 21,1 × 27,4 mm.

Tagget 13. — Papir uten vannmerke.

Ark à 100.

Frimerkene er framstillet etter fotografi. Dyptrykk fra Emil Moestue A/S, Oslo.

gen utnyttet godt, men det fins en mengde tidsskrifter rundt om i verden som med glede annonserer slike nyheter og som blir lest av titusener. Disse tidsskrifter rekker ikke å få med «nyheten» i tide, og det er uten tvil uheldig for salget av samme.

En annen ting som sikkert også ville stimulere salget, er at opplaget på utgaven blir gjort kjent samtidig med kunngjøringen. Ved alle spesialutgaver som denne burde det være en ufravikelig regel at opplaget ble gjort kjent med en gang. Det kanadiske postvesen kunngjør således også som en ytterligere sikkerhet at opptrykk ikke vil finne sted når det fastsatte opplag er utsolgt.

Dessuten er det ærligere å oppgi opplaget enn å fortie det. Det er sikkert dem på hvem usikkerheten virker slik at her gjelder det å sikre seg. Men det er ikke tvil om at majoriteten av de interesserte både her hjemme og i utlandet foretrekker å få alle opplysninger om utgaven lagt

— — —
Det er mulig de fleste har vært orientert om hva som «var på trappene», på undertegende kom meldingen i alle fall helt overraskende. Det forekommer en at snaue 3 uker som således var den tid som sto til rådighet for innenlandske og utenlandske kjøpere, må karakteriseres som heller snau.

Hvor stor rolle tidsfristen spiller for de som akter å sikre seg slike nyheter, er det selvsagt vanskelig å ha noen formening om. En skal da heller ikke gi seg i kast med noen sannsynlighetsberegninger, men det antas med en «til formodning grensende sikkerhet» at Postverket ingenting vil tape på at samlere og handlere får litt bedre tid på seg enn hva denne gang var tilfelle. Vel ble kringkastingen

på bordet allerede første dag. Det er meget mulig at opplagstallene i farten er blitt utelatt og vil komme om noen tid. Det er i alle fall beklagelig at de ikke kom med i første omgang.

Vi mangler også et par andre opplysninger som filatelister pleier å sette pris på, nemlig: om papiret, og hvor lang frankeringsgyldighet utgaven skal ha.

Om fargene er å si at disse er nærmest brunaktig rød for 35 ørens vedkommende og svartblå hva 65 øre angår.

Hva motivet angår, kan det visst trygt slås fast at det fins bedre fotografier av kronprinsesse Märtha. Og hvorfor det samme motiv på begge verdiene? Hadde det ikke vært heldigere å illustrere på én av verdiene hva Minnefondets midler blir anvendt til? Slik merkene foreligger med bare følgende tekst: 35 + 10 eller 65 + 10 — uten angivelse av enten det er ører eller kroner (er det for å være forberedt på alle eventualiteter?) — «Norge» og «Minnefondet», må man ikke bli forundret om noen finner på å ta merkene for å være en slags «påskemerker» e. l. uten frankeringsgyldighet. «Post» er nemlig ingen steder å finne, hvis da ikke utlendingene skulle ta kronprinsessens navnetrekk for å være ordet *Post*! Og hva er egentlig *Minnefondet*? Heter det ikke *Kronprinsesse Märthas Minnefond*?

Løsningen kan dessverre ikke sies å være den beste. Merkene blir nærmest å likne med de gode, gammeldagse billedrebuser:

Märtha ÷ Märtha + Post = Post.

35 + 10 + øre = 35 + 10 øre.

Bilde av kronprinsesse Märtha + s
+ Minnefondet ÷ et = Kron-
prinsesse Märthas Minnefond!!

Og til slutt begivenheten eller anledningen til utgivelsen! Hva er denne egentlig? Alle vet formodentlig at det i år, den 28. mars, var 55 år siden H. K. H. Kronprinsesse Märtha ble født. Er dette anledningen, hvorfor nevnes det så ikke? Riktignok er 55 år ikke noe jubileum i den forstand og bør antagelig forties, enig i det, men hva er så den egentlige årsak? Det formodes at det ikke bare er den årsak at man ønsker å tilføye dette spesielle fond midler som det sikkert ikke har for meget av. Men hvilke fond har i grunnen det? Vi har jo mange fond som bruker sine midler til humanitære formål, og det må da synes klart at har man sagt A, må

man si B. Det er kanskje med tanken på disse fremtidsperspektiver at man denne gang bare har latt trykke to verdier?

Det er vel spørsmål om man ikke denne gang bare skulle ha holdt seg til «jule- eller påskemerke»-typen! Mye tyder på at så antagelig var hensikten fra først av. Og mye tyder på at man denne gang har hatt hastverk.

Det er neppe trolig at Norge har økt sin anseelse som frimerkeutgivende nasjon i og med denne utgaven! Vi får bare håpe at status quo bibeholdes.

I meldingen fra Postverket heter det at det ikke er *adgang* til å bestille førstedagsbrev gjennom Postverket. En går ut fra at man har ment å si at noe *sær- eller spesialstempel vil ikke bli nyttet på utgivelsesdagen eller forarbeidet til bruk på denne dag*. Av de utenlandske tekster (den franske unntatt) går det fram at førstedagsbrev ikke vil bli besørget gjennom Postverket. Den franske tekst omhandler imidlertid førstedagsavstempling.

Dette med spesial- eller særstempel til bruk for avstempling på første dag er for øvrig nå et så gammelt tema at det ikke skal tas opp igjen ved denne anledning. Men et middel til å få omsetningen opp på utgivelsesdagen er det. Og er ikke Postverket interessert i å få slike «ekstramerker» ut så fort som mulig da? Det formodes at de som skal ha tilleggene, mer enn gjerne ser en slik løsning, naturlig nok.

Trykningen er som vanlig førsteklasses. Likeså gummieringen.

Følgende små platefeil er funnet:

35 øre:

- Merke nr. 9 har en liten flekk mellom ramme og høyre øre.
- » » 29 har en skarp fargestrek som går fra munnen på skrå oppover gjennom venstre nesevinge.
 - » » 39 har en farget strek mellom rammen og feltet over *a* i *Märtha*.
 - » » 50 har en svak hvit flekk over *r* i *Märtha*.
 - » » 73 har en svak hvit flekk mellom *R* og *G* i *NORGE*.
 - » » 92 har en liten fargeflekk på venstre overleppe (skjønnhetsflekk).

65 øre:

- Merke nr. 32 har en svak fargeflekk like over venstre nesevinge.
- » » 37 har en tydelig, uregelmessig formet hvit flekk i hårroten like ved skillen. Likner et lite smykke.
- » » 74 har en tydelig skjønnhetsflekk på høyre kinn.
- » » 92 har en fargeflekk eller strek i M i MINNEFONDET (v. skråstrek).
- » » 96 har en fargeflekk mellom øyenbrynene.

Det er ellers meldt at Majorstua postkontor allerede kl. 10.00 den 28. mars kunngjorde *utsolgt* på komplette serier, og at man først etter flere timer igjen fikk inn 65 øre, som var den verdi man hadde vært utsolgt på. I mellomtiden ble publikum rådet til å kjøpe 2 stk. 35 øres i stedet! Det var nok 65 øre å få på *Hovedpostkontoret* hele dagen.

B. M.

Jufiz III.

Som tidligere annonsert (se nr. 11/12, 1955, s. 241) vil det i tiden 20.—27. mai d. å. bli avholdt en internasjonal frimerkeutstilling i Zagreb, Jugoslavia.

I henhold til utstillingskomiteen var det først tanken at denne utstilling bare skulle være åpen for deltakere fra Grekenland og Tyrkia ved siden av jugoslaviske. Men ettersom tiltaket ble kjent, ble det klart at denne ramme ville bli for liten. Deltakelsen ble så gjort åpen for samlere fra hele verden.

Innbydelsen har fått en storartet motakelse, og alt ligger godt til rette for en fyldig og førsteklasses utstilling.

Zagreb, byen hvor utstillingen skal holdes, er hovedstaden i republikken Kroatia-Slavonia. Byen har i dag ca. 400 000 innbyggere og er den nest største byen i folkerepublikken Jugoslavia. Kroatia-Slavonia er som kjent en republikk i folkerepu-

blikken Jugoslavia og ligger i dennes nord-vestre hjørne.

Kroatia-Slavonia republikkens historie er i korthet følgende: Fra ca. år 1100 til 1918 tilhørte den Ungarn. Fra 1918 til 1941 under Jugoslavia. Fra 1941 til 1944 delvis fri og delvis lydrike under Italia. Fra 1944 til 1945 besatt av allierte tropper og Titos partisaner. Fra 1945 av egen republikk.

Zagreb feiret sitt 700 års jubileum i 1943.

En liten titt i katalogen forteller oss at Kroatia i tiden 1941—44 utga 169 forskjellige merker (hovednr.), 18 tjenestemerker og 25 portomerker. Ingen av disse er blitt særlig kotsbare, og det er sikkert mange samlere som i sin tid betalte altfor meget for sine kroatisk merker. Men det er jo ikke ukjent at det eksisterer en mengde varianter og feiltrykk — takket være utgivelsen av en hel del overtrykksmerker. De som får anledning til å være til stede på utstillingen, vil nok få stifte nærmere bekjentskap med sjeldenheter fra dette land og Jugoslavia for øvrig, som til da har vært ukjent for dem. En tar vel neppe munnen for full når en påstår at folkerepublikken Jugoslavia filatelistisk sett er nokså ukjent land for de fleste skandinaviske filatelister.

Det har tidligere vært avholdt frimerkeutstilling i Zagreb med utgivelse av egne frimerker i anledningen, bl. a. i 1943. Det utkom den gang et merke i verdien 18 + 9 kuna, gråblå, og et miniatyrark med samme merke og med samme verdi i gråbrun farge.

I anledning av årets utstilling blir det utgitt 2 merker i verdiene 15 d. (alminnelig postfrimerke) og 30 d. (luftpostmerke). Begge merker har samme motiv.

Verdien 15 d. kom ut allerede 20. april d. å., mens 30 d. først blir til salgs på utstillingens åpningsdag, den 20. mai. Med hensyn til motivene vises til avbildningene. Begge merker er utført av professor, dr. Pavao Gavranic i Zagreb som tidligere har stått for utførelsen av flere av Jugoslavias frimerker. — Trykningen er besørget av «Zavod za izradu novčanica», Beograd.

Opplagene er som følger: 15 d.: 1 000 000 — 30 d.: 300 000. Det vil også foreligge en blokk på 4 merker av 15 d. — opplag 60 000. Disse blokker blir til salgs bare på utstillingen. Utstillingen vil selvsagt ha sitt eget postkontor, likesom det også vil

foreligge en spesialkonvolutt, foruten et spesialstempel.

Lokalene utstillingen skal holdes i, ligger i den bekjente «Zagrebačkog velesajma» (Zagreb messebygning), som ligger i umiddelbar nærhet av byens sentrum. En del av utstillingen, den jugoslaviske gruppe, vil imidlertid ikke bli montert her, men i utstillingssalen til Zagrebs postmuseum. I lokalene i messebygningen blir der plass til ca. 800 rammer (størrelse 700×990 mm) og i Postmuseets lokaler til ca. 150 i størrelse 1100×680 mm. For utstillerne kan det være av interesse at man skal bruke en metode ved monteringen av albumbladene som eliminerer bruken av tegnestifter o. l. Konstruksjonen av rammene er ellers slik at albumbladene blir presset tett opp til glasset, hvilket igjen er en fordel for den besøkende som skal se på objektene. Rammene er for øvrig stillet deltakerne gratis til disposisjon.

Det blir konkurrert i hele 13 grupper med undergrupper. En av gruppene er således Partisanpost i Jugoslavia 1941—45. Sikkert et meget interessant felt. Ellers kan videre nevnes: Luftpost — motiv- og temasamlinger — ungdomssamlinger, foruten filatelistisk litteratur og filatelistiske nødvendighetsartikler som albums og nødvendig «verktøy» for øvrig. Og for de beste samlinger i hver gruppe blir det utdelt henholdsvis gullmedaljer, kunstgjenstander, «den store nasjonale jugoslaviske pris JUFIZ III», sølv- og bronsemedaljer samt diplomer.

Siste frist for innlevering av utstillingsobjektene var 1. mai d. å. I henhold til programmet vil den offisielle åpning finne sted kl. 11.00 jugoslavisk tid den 20. mai. Kl. 12.00 samme dag åpnes utstillingen for publikum.

Programmet ellers for de 8 dagene utstillingen varer, er meget variert og byr på mange muligheter til å få stifte nærmere bekjentskap med ikke bare byen Zagreb, men en rekke andre kjente og vakre steder i dennes nærhet. Det er lagt opp et stort reiseprogram med turer varende fra en halv til en hel dag. Videre er det arrangert flere forskjellige selskapsreiser i forbindelse med avslutningen av utstillingen. Reiser man da kan ta etter valg på veien hjem. Disse varer fra 4 til 14 dager.

Og prisene synes rimelige. Opphold på hotell i kl. 1 i Zagreb koster således for værelse, frokost, lunsj og middag pr. døgn

5 dollar eller ca. 35 kroner etter dagens kurs. Heri er også inkludert tips! Vil man bo noe rimeligere, kan dette gjøres for 3,50 dollar eller ca. 25 kroner.

Men det hjelper jo lite med rimelige priser etc. etc. Lang vei og andre vanskeligheter forbyr som regel en stakkar å gjøre annet enn å ønske og drømme. Men for dem som tross alt får anledning til å ta turen til Zagreb, til utstillingen, og en eller annen av de arrangerte selskapsreisene i samme forbindelse, vil det uten tvil bli en opplevelse og et minne for livet. Tjua dem!

B. M.

Tammerfors lokalpost.

Jeg har med interesse lest artikkelen «Finnlands første frimerkeutgave 100 år» av B.M. Da lokalpost også såvidt er nevnt, vil jeg gjerne få knytte noen bemerkninger til hva B. M. forteller oss. Det opplyses om at det i byene, særlig i Tammerfors og Helsingfors fungerte lokalpost-institusjoner inntil ca. 1880. I begge disse byer ble det i 1866 utgitt lokalpostfrimerker, men det er den vesensforskjell mellom disse, at mens Helsingfors-merkene tjente den lokale posten innen staden, hadde Tammerfors lokalpost intet med den lokale postombæring innen selve staden å gjøre. Da det kanskje vil interessere leserne å få vite nærmere om sistnevnte post, skal jeg med kilde «Tammerfors Lokalpost» av oberstløytnant Jarl Pettersson ganske kort gi noen opplysninger.

Postmestrene i Finland hadde allerede lenge før 1866 rett til såkalte sportler ved utsendelse av privatpost i «løsvesker» til det under vedkommende postkontor underliggende distrikt. Avgiften var opprinnelig 3 kopek, senere 12 penni. Tammerfors postdistrikt var ikke så lite, hele 31 sogn. Det var da i forbindelse med oppkrevningen av sportelen at postmesteren i Tammerfors, Otto Reinhold Reuter, lot trykke et frimerke i verdien 12 penni.

Disse solgtes antagelig i hele ark til postens fortroendemenn ute i distriktet, resp. sogns prester, lensmenn, godseiere og andre standspersoner, som igjen solgte dem ut stykkevis til almenheten. Det opplyses at det er lite trolig at merkene overhodet er solgt over disk til innbyggerne i Tammerfors, unntagen muligens til enkelte som hadde en livlig korrespondanse på landsbygden.

I alminnelighet befordres posten med den i B. M.s artikkel nevnte «Herredspost», men det antas at det i enkelte tilfelle kan være benyttet egne postiljonger.

Reuter døde allerede året etter at han lot utgi frimerket, og hans etterkommer i embetet, postmester Gustaf Adolf Forsström, fortsatte og utga senere samme

merke i andre farger, men fremdeles med samme verdi. Lokalposten ble ikke opprettet i og med utgivelsen av frimerket, den var i virksomhet allerede lenge før, og frimerkene skulle altså bare lette oppkrevning og revisjon av sportelen. I motsetning til de fleste andre lokalpostmerker har Tammerfors-merkene et halv-offisielt preg, idet de tjente til frigjøring av brev hvorpå portoen var lovfestet, selv om det ikke var det statlige poststyre som tilkom denne inntekt.

Fra 1. juli 1881 trådte den nye statsenhetslokalporto, 10 penni, i kraft, og da bortfalt postmestrenes sportel, formodentlig ikke uten motstrid fra disse embetsmenn.

E. C. H.

NORGESKATALOGEN NR. 53 PLATE VII

(Forarbeid til Håndboken.)

Av Herbert Mowinckel.

(Forts. fra nr. 4/1956, side 60.)

Platefeil g. 1 ft. 6.

C. har bare én, nemlig et lite hakk på utsiden av høyre ramme, omtrent midtveis mellom spissen av ving 3 og møtet mellom oval- og innerrammen. Som nr. 2 fører jeg opp et lite hakk i overrammen litt til venstre for høydepunktet på ving 1, og som nr. 3 et liknende over G. Nr. 2 knytter seg til «den falske» oppgr. 45 (fig. 14), og nr. 3 er forløper for oppgr. 49. Jeg finner det ikke nødvendig å tegne disse platefeilene.

Platefeil g. 2.

C. har 11 av dem, hvortil jeg har føyd 4 (nr. 12—15). Det kan dreie seg om både sekundære og senere fellingsfeil. Jeg tør ikke innlate meg på å skille bukkene fra fårene, men høyst sannsynlig er plf. 12 og 13 fra et tidligere fellingstrinn, og likeså plf. 1, da denne finnes både i oppgr. 2 og oppgr. 3. Når jeg bruker ordene tidlig og senere fellingstrinn, og ikke sekundært og tertiært trinn, er dette gjort av hensyn til en mulighet som her må regnes med, nemlig at her har funnet rekkefelling sted.

Plf. 2 har en tilsvarende feil i høyre ramme, vel så utpreget som den i venstre. Jeg har ikke sett den ene uten den andre.

Når bare den ene er kommet med på illustrasjonen, kommer det av at jeg har nøyd meg med å gjengi C.s tegninger av hans platefeil.

Plf. 3 har jeg ikke sett uten i forbindelse med oppgr. 8.

Plf. 4 er stundom svært svak — kan være nesten borte.

Plf. 7 er en fortykkelse i høyre side av ett-tallet i sentrum som mest minner om en forstøtning.

Plf. 9 er av og til helt borte.

Plf. 10, som jeg kaller «svulsten», forekommer i tre variasjoner, én slik illustrasjonen viser, én med en celledannelse til oppover, og én hvor «svulsten» kommer mer på innsiden av oppgraveringslinjen. Først- og sistnevnte betegner jeg med henholdsvis plf. 10 y og 10 i (ytte og indre). Den gjenværende har foreløpig mindre interesse, da jeg bare har sett den som enkeltmerke. Derfor foreløpig navnløs. 10 y holder større mål ($19\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$) enn 10 i, som ligger i de lavere grader helt ned til lavmål (19).

Plf. 11 er svært vanskelig å konstatere med bestemthet. Mangler den fargekonturen som gir nøyaktig trykkstempels form. Man kan oppgi vedkommende merke som nærmest håpløst å bestemme.

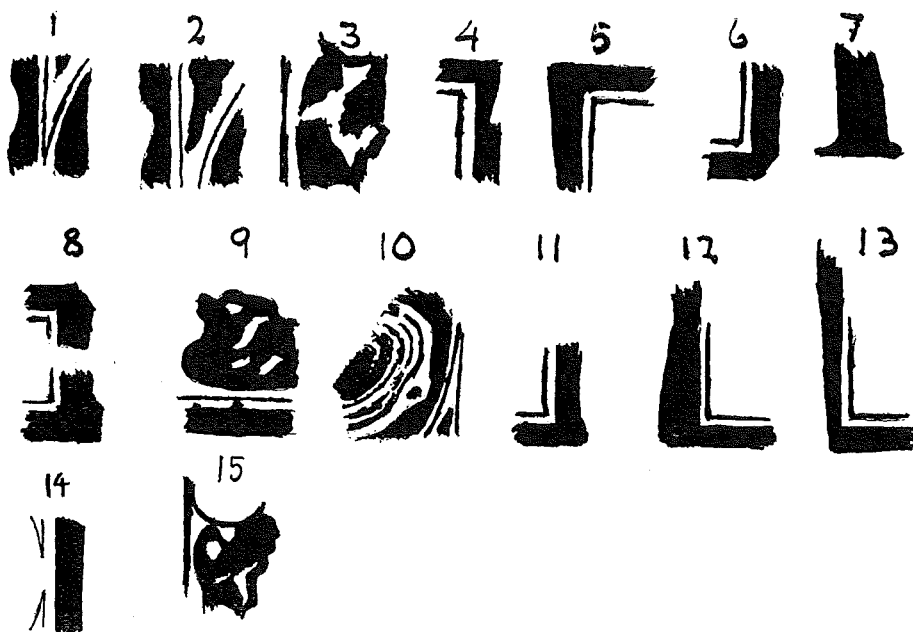

Fig. 25.

Plf. 14 har, iallfall stundom, mellom hjørnespissene i nedre venstre hjørne et smalt brudd, på skrå fra «hjørne til krok».

*

Blant de venstrerands platefeilene som er oppført foran som forløpere, er ft. 1 plf. 1 etter oppgraving (nr. 35) ikke lenger venstrerands, og ft. 3 plf. 2 etter oppgraving (nr. 32) blitt høy rerands. Av platefeilene ellers er ft. 5 plf. 1 etter oppgraving (nr. 52) gått over til å bli venstrerands, og ft. 5 plf. 5 etter oppgraving (nr. 26) tilsynelatende gått over til å bli høy rerands.

Leseren vil formodentlig ha undret seg over at jeg stadig vekk i det foregående har opplyst om venstrerands merker — mens det har vært heller skralt med omtalen av høy rerands. Hovedgrunnen hertil er at venstrerands merkene i pl. VII (og VIII) alltid har det særkjenne at 5te perforering ovenfra i ytterste rad til venstre er kommet litt for langt til høyre — altså på grunn av en feil ved perforeringsmaskinen. Hertil kommer at det vanlige kjennetegnet gjennomgående er absolutt helt tydeligere i venstre enn i høyre side. Disse forholdene er det vel som forklarer at av C.s 98 oppgraveringer er der 11 venstrerands (hvorav C. har anmerket de 7), mens der av høy rerands bare er 4, muligens 5 (hvorav C. har an-

merket de 2). Jeg nytter høvet til å nevne her at man vil helt tydeligere i venstre enn i høyre side legge merke til ved å undersøke litt flere merker med perforeringsfeilen (venstrerands), at det varsko som venstrerammen gir, ikke behøver å være det noe utflytende eller om man vil uklart begrensede, som i grunnen er karakteristisk for randmerket, men at avgrensningen stundom kan være bestemt nok, slik at det kan være vanskelig å skille randmerket fra et merke som fra sin klisjé har fått en noe tykkere ramme enn vanlig.

C. har satt opp et merke med perforeringsfeilen sammen med platefeilene ft. 4. Merket har så mye av venstre rands og overrandens marg at det blir et særs godt eksempel på perforeringsfeilen. Margen forteller for øvrig at merket også er overrands. C.s plaserings forteller at han har oppfattet merket som ft. 4. Merket har også noe ved felgen i nedre høyre hjul som forklarer denne oppfatningen. Ved nærmere ettersyn viser merket seg å være ft. 5 plf. 1, ja, ikke det alene, men oppgr. 52 tillike.

Tilfellet gir ikke nettopp eksempel på, men leder iallfall tanken hen på noe som kanskje ikke er så påaktet, men som er vel verdt å ha i mentalt beredskap, nemlig at der synes å være bestemte steder i stemplene som så å si lider av feiltillbøye-

lighet. Liten N er eksempel på dette. Liten åpning i hjulringen mot ving 5, nede, like-
 så. Plf. 15 av ft. 3 skal man av nevnte
 grunn være forsiktig med som kombina-
 sjonsmiddel. Den finnes nemlig i en fler-
 het av merkene i plate VII, særlig ft. 3.
 Tverrbjelken på T er også et eksempel:
 den har ofte formen av den primitive
 tegningen av en fugl i seilende flukt. Det
 er atskillig flere eksempler.

Om billedmaterialet fra C.s samling er
 å si at tegningene av platefeilene stort
 sett vil gi tilstrekkelig veiledning til å ta
 ut merker med platefeil, men fullt så lett
 er det ikke å verifisere oppgraveringene
 etter tegningene, trass i at disse må sies
 å være meget dyktig utført. Mange av
 oppgraveringene kan ligne hverandre
 sterkt, og jeg vil jo si det, at ved forsøk
 på å «bestemme» oppgraveringer under
 arbeidet med denne platen, måtte jeg nok
 i flere tilfeller ha meldt pass om ikke C.s
 billedsamling samtidig hadde vært en
 merkesamling. Eller for å gjengi Jelle-
 stad: Caspersen tegner godt, men litt for
 optimistisk.

Mine egne tegninger må jeg be unn-
 skyldt. Det er første gang jeg prøver meg
 med tusj og pensel.

Det foregående stoff er for det meste
 en gjengivelse av Caspersens studiesam-
 ling, dels i bilder, dels i tekst.

Dette stoffet, går jeg ut fra, vil i seg
 selv være av stor interesse for mange fila-
 telister og kunne i og for seg godt ha ut-
 gjort et særskilt arbeid med sin spesielle
 egenverdi.

For meg har imidlertid studiet av sam-
 lingen tjent som opptakten til videre un-
 dersøkelser og jakt etter ny kunnskap om
 pl. VII, og de foregående artiklene blir
 derfor, trass i stoffets omfang, en innled-
 ning, nødvendig til forståelse av de føl-
 gende avsnittene.

Jeg kommer dermed til

I. REKONSTRUKSJONSFORSØK

Innledningsvis gir jeg en kort «bruks-
 anvisning» vedrørende de «tablåene»
 som følger dette avsnittet. Tablåene gjen-
 gir sammenhengende forekomster av mer-
 ker. Datoen oppe til venstre utenfor ob-
 jektene er stemplingsdatum. Tallet oppe
 til venstre i hver rekke er graverings-
 typen. Tallet oppe i midtaksen er fellings-
 typen. Midtre tall i samme er platefeilen.
 Og nedre er oppgraveringen. Brøken uten-
 for rutene er resultatet av merkemåling

fra innerramme til innerramme etter
 midtaksen. Laveste mål er 19 mm. Bare
 i dette tilfelle er det hele tall anført.
 Ellers bare brøken. Type, plf. og oppgr.
 vil man finne under tilsvarende nr. i de
 respektive illustrasjoner i avsnittene for-
 an. Rutenes tall er i *teksten* gjengitt med
 tall i samme rekkefølge — f. eks. slik:
 1—4—12 (= g. 1, ft. 4, plf. 12), 2—10 y
 —16 (= g. 2, plf. 10 y, oppgr. 16). Tablå-
 ene har i regelen til slutt en kombinasjon
 på grunnlag av de enkelte objektene.

3/10—93

1/4	1 4	1 3
	92	16
19	1 2	2
		10y
		16

10/11—93

1/4	2	1 3
	10i	16
	17	
	19	1/4

18/11—93

1/4	1 3	1 4
	16	19
	1/4	1/4

3/11—93

	1 2	2	2	1 1
		10y		
		16	11	
	19	1/4	1/10	1/5

23/10—93

V.r	1 1	1 2	1 1	1 2	2
					1
	1/3	19	19	19	1/5

24/11—93

1/4	1 4	1 3	1 4
	19		
	1/4	1/5	1/5

13/11—93

19	2	2
	1	10i
	2	17

9/4—94

Nr. 9

12/9—93

1/5	1 3	1 4
	3	18
	2	2
1/3		3
	12	8

1/3	19	2
		3
		8
		2
	19	10i
		17

(Forts.)

I overskriften til samme artikkel i nr. 4
 var det dessverre innsneket seg en trykk-
 feil. Det står «Nr. 57 pl. VII». Det skal
 selvsagt være «Nr. 53 pl. VII». Red.

Fa. Stanley Gibbons Ltd. 100 år.

Englands og antagelig verdens mest kjente frimerkeforretning feiret i mars d. å. sitt 100 års beståen.

Jubileet ble markert med bl. a. en frimerkeutstilling, The Stanley Gibbons Centenary Exhibition, i tiden 12. til 17. mars i Waldorf Hotel, Aldwich, W.C. 2, London. Fri adgang for alle «who care to attend», som arrangøren uttrykte seg.

Gibbons Stamp Monthly hadde i sitt marsnummer (6 d.) en utførlig og meget interessant historikk over firmaets tilblivelse og vekslende utvikling opp gjennom årene. Fra denne gjengis nedenstående. Av plasshensyn er artikkelen sterkt forkortet.

Grunnleggeren av firmaet — Edward Stanley Gibbons — ble født i Plymouth, i Treville Street nr. 15, i 1840. Altså i det samme år som England fikk sine 2 første frimerker (1 d. svart og 2 d. blå). Han var sønn av en William Gibbons som var farmasøytisk kjemiker og drev et utsalg av «piller og pulver».

Det berettes at unge Edward omkring 1854, da frimerkesamling tok til for alvor i England, eide en liten bok hvori det var klebet inn ca. 20 forskjellige frimerker. Et par av merkene var bl. a. den nettopp utgitte 1 d. «Black Swan» fra Vest-Australia og 1 d. «Sidney View».

15 år gammel sluttet han skolegangen og fikk en stilling i Naval Bank i Plymouth. Hans arbeid i banken ble imidlertid av kort varighet. Hans eldre bror William, som hadde hjulpet faren i hans forretning, døde plutselig, og dermed måtte Edward slutte i banken og overta etter broren.

Det skulle vise seg at arbeidet i farens forretning ga ham såpass god anledning til å arbeide med frimerker ved siden av, at faren i 1856 anordnet en egen disk i forretningen for salg av frimerker ved. Og dermed var grunnlaget gjort for den forretning som med tiden skulle bli den ledende detaljhandel med frimerker og filatelistisk utstyr i verden.

Omkring 1858/59 måtte frimerkeforretningen utvide, og ble nå installert i et eget rom over farens farmasøytiske forretning. En dame, antagelig den første tilsatt i noen frimerkeforretning, ble tilsatt i firmaet «E. S. Gibbons» (senere igjen endret til «E. Stanley Gibbons» og «Stanley, Gibbons and Company»).

Til slutt vokste handelen med frimerker slik at den langt oversteg omsetningen i farens forretning. Da faren døde, arvet han dennes forretning, men solgte den, da han nå ikke kunne tenke seg å arbeide med annet enn frimerker.

Like etterpå hendte det som senere er blitt gjenfortalt tusenvis av ganger over hele kloden, eventyret i form av to sjøfolk med en hel sekk trekantede Kapp-merker! Men her er historien slik Gibbons selv har fortalt den:

Det var en dag i 1863. To sjøfolk som var på byen, kom tilfeldigvis forbi Gibbons forretning og fikk se at det var utstilt frimerker i vinduet. De gikk inn og spurte Gibbons om han kjøpte brukte frimerker. Gibbons forsikret at det gjorde han. De fortalte da at de hadde en hel skipssekk full av brukte frimerker ombord som de skulle komme i land med til ham. Og riktig nok, neste dag troppet sjømennene opp igjen. Den ene bar en skipssekk på skulderen. De ble tatt med inn i bakrommet, hvor sekken ble tømt ut på et stort bord. Innholdet viste seg å bestå utelukkende av trekant-merker fra Kapp det gode Håp. Tusen på tusen av dem. Mange store striper og blokker på 8 og mer. Perkins Bacons utgave samt lokalutgaven, de såkalte «Wood-blocks», om hverandre. På forespørsel fortalte sjøfolkene at de hadde vunnet frimerkene på en basar en gang de var i land mens de «lå» i Cape Town. — De ble budt 5 pund for alt sammen (ca. 100 kroner etter dagens kurs) og aksepterte — vel fornøyd med tilbudet.

Det er ikke vanskelig å sette seg inn i unge herr Gibbons glede og tilfredshet med denne handel, likesom den spenning og forventning han gikk til sorteringsarbeidet med. Her var jo også sjansen til stede for å finne de allerede da sjeldne 1 d. blå og 4 d. rød av lokalutgaven.

(Forts.)

MINNEFRIMERKER?

23. mai d. å. er det 50 år siden Henrik Ibsen døde, 15. mars neste år er det 100 år siden Christian Michelsen ble født.

Får vi minnefrimerker i disse anledninger?

R. K.

*

Ja, hva sier Postverkets langtidsprogram?

Red.

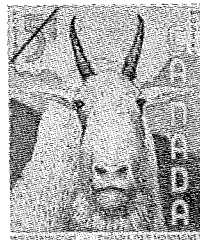
nyheter

Europa:

ALBANIA:

23. februar d. å. utkom i anledning av 70 års dagen for åpningen av den første albanske skole med undervisning på albansk: 2,00 lek, 2,50 lek, 5,00 og 10,00 lek. — 2 og 10 lek viser skolebygningen, og de to andre verdier portretter av de tre første lærere ved skolen.

BELGIA:

I anledning av 200 års dagen for Mozarts fødsel utkom 19. mars d. å. 3 merker med tillegg:

80 c. + 20 c. (Charles de Lorraines palæss i Bruxelles, hvor Mozart spilte som 7-åring).

2 frc. + 1 frc. (Mozart som barn).

4 frc. + 2 frc. (H. M. dronningen av Belgia og noter fra en Mozart sonate — komponert i Bruxelles i 1763).

Motivene ved A. Meulemans. Gravering ved J. Vroye og H. Schepers. Ark à 20 og 32 (4 frc. + 2 frc.) merker. — Til salgs ut april 1956. Tillatt til frankering til 30. september 1957.

1,50 d. (kong Konstantin), opplag 4 mill.

2,00 d. (kong Paul), opplag 50 mill.

3,00 d. (kong Georg II), opplag 4 mill.

3,50 d. (dronning Sofia), opplag 5 mill.

4,00 d. (H. M. dronning Frederika), oppl. 5 mill.

5,00 d. (kong Paul og dronning Frederika),
opplag 10 mill.

7,50 d. (kong Paul), opplag 1 mill.

10,00 d. (konge, dronning og kronprins), opplag 1 million.

Utførelse ved A. Tasos, og trykning ved Aspioti — Elka Graphic Arts Co. Ltd.

FRANKRIKE:

Det tidligere (i 3/56, s. 46) annonserte merke i anledning av Frimerkets dag, utkom 17. mrs d. å. i verdien 12 frc. + 3 frc., brun/grønn/gul og blå. Motiv: François de Tassis. — Utkast og gravering ved Pheulpin. Førstedagsavstempling og spesialkonvolutt.

Det i nr. 3/1956 bebudede minnemerke i anledning av 40 års dagen for slaget ved Verdun forelå 3. mars i Verdun og 5. mars ved de øvrige franske postkontorer.

30 frc. blå/brun (Soldater i skyttergrav).

ITALIA:

Følgende merker er nå kommet med det nye vannmerke (stjerne): Pakkepost: 50 c. Pakkepost, spesiell befordring: 50, 75 og 110 l. Portomerket: 5 og 20 l.

Det ser ellers ut til at det vil komme til å oppstå en del komplikasjoner med de italienske frimerker framover, da disse nå blir trykt på forskjellig papir, hvorved stjerne-vannmerket opptrer i forskjellige fasonger. Det er videre tatt i bruk en nye «Goebel» trykningsmaskin, og det antas at merker som blir trykt i denne maskin, vil komme til å oppvise karakteristiske avvikelser i tegningen fra de merker som nå trykkes med den gamle tyske maskin, innkjøpt i 1928.

I anledning av den italienske presidents nylige besøk i U.S.A. ble det utgitt et luftpostmerke i verdien 50 lire. Merket, som utkom i et meget lite opplag, er forlengst utsolgt og vil sikkert bli et godt merke.

LIECHTENSTEIN:

Følgende antall er solgt av «Fyrstegalleri»-utgaven av 1949 (AFA 267/275): 10 r.: 338 396

GREKENLAND:

I mars utkom et rotary-minnemerke i verdien 2 d. Opplag 10 millioner.

En serie med kongelige personer som motiv er under oppseiling. Følgende verdier (og motiver) er annonsert:

10 l. (kong Alexander), opplag 7 millioner.

20 l. (kronprins Konstantin), opplag 10 mill.

30 l. (kong Georg I), opplag 15 mill.

50 l. (dronning Olga), opplag 15 mill.

70 l. (kong Otto), opplag 5 mill.

1,00 d. (dronning Amalia), opplag 18 mill.

stk. — 20 r.: 314 399 stk. — 30 r.: 135 839 stk. — 40 r.: 319 738 stk. — 50 r.: 129 586 stk. — 60 r.: 132 383 stk. — 80 r.: 129 597 stk. — 90 r.: 131 994 stk. — 120 r.: 129 596 stk.

Av U.P.U.-merket (Verdenspostforeningen) 1949 (AFA 277, 40 r. blå) ble det solgt 45 461 stk.

POLEN:

I anledning av det 11. vinter-studentverdensmesterskap som fant sted i Polen, ble det den 7. mars d. å. utgitt:

- 20 gr. svart og blå,
- 40 gr. ultramarin og grønn,
- 60 gr. vinrød og lys lilla.

I anledning av verdensmesterskapet i sjakk for døvstumme i tiden 9. til 23. februar, utkom 9. februar 1956:

- 40 gr. brunrød (Hender og «tårn»),
- 60 gr. blågrønn (hender og «hest»).

16. mars 1956 ble det utgitt en «sjefartsserie» bestående av:

- 5 gr. grønn (skipsoff. med moderne lastefartøy (Kilinsky) i bakgrunnen).
- 10 » brunlilla (lekteskipper med taubåt og lektere på kanal i bakgrunnen).
- 20 » svartblå (sjemann med moderne lasteskip (Pokov) og havneparti i bakgrunnen).
- 45 » rødbrun (verkstedarbeider med fartøy på bedding og skipsverft i bakgrunnen).
- 60 » svartblå (fisker i oljehyre med et stort fartøy, antagelig et «moderfartøy», og to trålere, hvorav én under fart, i bakgrunnen).

Merkestørrelse: 39 × 22 mm. — Spesialkonvolutt med tegning av gammelt seilfartøy og spesialstempel med samme skutemotiv.

SAAR:

Det offisielle minne- og velgjørenhetsmerkeprogram(!) ser slik ut: «Saar-messen 1956» — «Røde Kors 1956» — «Frimerkets dag 1956» — «Olympiske Leker 1956» — «Velgjørenhet 1956». Nærmere om utgivelsesdag, farge og verdier etter hvert.

SOVJET-UNIONEN:

I anledning av 150 års dagen for den armenske dikter Katschatur Abovjans (grunnleggeren av den armenske litteratur) fødsel, ble det den 25. februar d. å. utgitt et erindringsmerke:

- 40 kop. (portrett av Abovjan).

I anledning av Lomonosov-universitetets 200 års beståen ble det den 13. februar d. å. utgitt 2 blokker à 4 merker, nemlig:

1 blokk med 4 merker av verdien 40 kop. som viser den gamle universitetsbygning og

bilde av grunnleggeren (Lomonosov), og 1 blokk med 4 merker av verdien 1 rub. som viser den nye universitetsbygning i Moskva.

TSJEKKOSLOVAKIA:

I anledning av den 2. femårsplan er det den 20. februar d. å. utgitt følgende merker:

- 5 h. rødfiolett (elektrifisering),
- 10 h. brun (mekanisering av kullgruve-industrien),
- 25 h. murstensrød (fabrikasjon av ferdiglagede hus),
- 30 h. grønn (mekanisering av jordbruket),
- 60 h. blå (jernverk).

Utkast ved Frantisek Hudeck. Gravering ved Bohdan Roule, Ladislav Jirka, Jan Mracek og Bedrich Housa. — Ark à 50 stk.

TYSKLAND (Vest):

I anledning av Forbundsrådets første samling i Berlin ble det den 16. mars d. å. utgitt to minnemerker:

- 10 pfg. og 25 pfg. i fargene svart/rød/gull.

Samme motiv som ble benyttet for minnemerkeene i anledning av Forbundsagens møte i Berlin i oktober 1955. — Utkast ved Rudolf Gerhardt, Berlin. Opplag henholdsvis 20 og 5 millioner. Offsettrykk ved Bundesdruckerei.

Et eget postkontor med spesialstempel var opprettet i Rådhuset, Berlin/Schöneberg, hvor det var anledning til å få merkene avstemplet på utgivelsesdagen.

Den 1. mars d. å. utkom den første verdi i den nye, definitive serie, 7 pfg., som viser Berlins radiomast.

TYSKLAND (Øst):

I anledning av gjenoprettelsen av Lufthansa ble det den 1. februar d. å. utgitt:

- 5 pfg. grå/blå/gul/rød/svart,
- 10 pfg. grønn,
- 15 pfg. blå,
- 20 pfg. rød.

Stort format. Spesialstempel for første dag.

I anledning av årets Leipziger-messe ble det den 25. februar d. å. sendt ut to minnemerker:

- 20 pfg. og 35 pfg.

Eget førstedagsstempel og spesialkonvolutt.

VATIKAN-STATEN:

22. februar d. å. utkom en ny luftpostserie, forskjellige englemotiver. Som kjent er erkeengelen Gabriel av paven blitt erklært som skytshelgen for bl. a. postvesenet. Tre kunstverk danner bl. a. motivene i serien, nemlig Leonardo da Vincis Maria bebudelse, Melozzo da Forlìs Maria bebudelse, og Pietro Cavallinis Maria bebudelse.

5 L. gråsvart — 10 L. blågrønn — 15 L. okergul — 25 L. karminrosa — 35 L. rosakarmin — 50 L. oliv — 60 L. ultramarin — 100 L. brun og 300 L. fiolett.

Utenfor Europa:

ADEN:

5 sh. i ny farge ble sendt ut den 11. april d. å.

ALGIER:

17. mars d. å. utkom et merke i verdien 12 frc. + 3 frc. i anledning av Frimerkets dag. Farge: Murstensrød. Motiv: François de Tassis. Merket bærer «Algerie» i svart farge.

15 frc. + 5 frc. «Fremmedlegionen» kom ut 30. april d. å. i stedet for — som annonsert tidligere — i november 1956. (Se nr. 3/56, s. 47.)

AUSTRALIA:

Det annonseres at den nåværende kurserende serie vil bli skiftet ut etter hvert i løpet av 1956 og 1957.

De nye merker vil få motiver som illustrerer kommunikasjonene, floraen, faunaen og ellers utviklingen i Australia. Det vil således bli en gruppe på 3—4 merker som skal skildre australske blomster, og disse vil igjen antagelig bli trykt i flere farger. Sannsynligvis vil merkestørrelsen også bli større enn den nå gjeldende.

Den nåværende 6½ d. verdi som hovedsakelig har vært anvendt på luftpostbrev, vil få et motiv som illustrerer kommunikasjonene i luften. Motivet på de nåværende 1/2 og 2 d. vil bli erstattet med dronningens portrett, slik at alle de lave verdier fra og med 1/2 d. til og med 3 d. vil få dronningens portrett som motiv.

BARBADOS:

3. april d. å. forelå 60 c. og 1,20 d. med endret portrett av dronningen. Ark à 100 og 50 henholdsvis.

3. april d. å. ble serien utgitt i anledning av den kongelige landbruks- og matvareutstilling, inndratt fra videre salg.

BRITISH SOLOMON ISLANDS:

1. mars d. å. utkom følgende verdier i den definitive serie: 1/2 d. grønn og fiolett — 1 d. grønn og nøttebrun — 1½ d. blågrønn og rød — 2 d. brun og grønn — 2½ d. svart og blå — 3 d. grønn og rødkarmin — 5 d. svart og blå — 6 d. svart og blågrønn — 8 d. blå og svart — 1 sh. svart og oransje-brun — 2 sh. svart og karmosinrød — 2/6 sh. grønn og lys purpur — 5 sh. nøttebrun og 10 sh. sepia.

CAMEROON,

fransk Ekvatorial-Afrika, fransk Vest-Afrika og Madagaskar vil hver for seg gi ut et såkalt

«Kaffe-merke». De er samtlige kaffeproduserende land, og dette skal altså feires med det nevnte merke.

CANADA:

Den 14. april d. å. kom det ut ytterligere to merker i «the Wildlife serie», nemlig 4 c. purpur (Caribou) og 5 c. blå (Fjellgeit). Utførelsen av disse to merker har fått megen kritikk. Tom Morgan i Philatelic Magazine kan således opplyse at 4 cent-merket har fått betegnelsen «A Drankard's Nightmare» (En drankers mareritt), fordi man på merket ser hele 7 caribous med store horn på linje.

5 c. har fått oppnavnet «A Wall-eyed Sleep-Walker» (som ikke er så lett å oversette trefende, men kanskje «stirrende søvngjenger» dekker så noenlunde). Geita beskrives nemlig som følger: Den har ører som et esel, nesebor som ei ku og øynene til «a wall-eyed» søvngjenger. — Bildet av geita er heller ikke pent, og beskrivelsen synes riktig — selv om en aldri har sett a Mountain Goat!

Begge merker er utført av Emanuel Hahn, R. C. A., en billedhugger fra Toronto. (Merkene er avbildet.)

CHINA:

I anledning av 85 års dagen for Lenins fødsel ble det den 15. desember 1955 utgitt: 8 dol. grå-blå og 20 dol. mørk rødfiolett. Begge med bilde av Lenin.

Samme dag ble det dessuten utgitt en serie på 2 merker i anledning av Engels 135 års fødselsdag: 8 dol. oransje og 30 dol. mørk brun. Begge med bilde av Engels.

2 merker, et 8 dol. karminrød og et 8 dol. blå, er utgitt til minne om 20 års dagen for krigen mellom Nord- og Syd-China.

ECUADOR:

«Gabriel»-prisen (selvkomponert, inspirert av meldingen om at paven har «tilsatt» erkeengelen Gabriel som postvirksomhetens (og dermed beslektede avgreningers) skytshelgen) for verdens lengste serie i inneværende år, vil uten tvil tilfalle Ecuador etter red.s mening, hvis serien blir utgitt da! Det opplyses nemlig (gjennom Western Stamp Collector) at vi i den nærmeste fremtid kan vente oss en såkalt mammut-utgave på 100 — etthundre — merker derfra. Serien skal vise Ecuadors 18 provinsers og forskjellige kommuners (kantoners) våpen.

Antagelig vil Ecuador også få prisen som det mest flittige frimerkeutgivende land i verden i 1956. Foruten den foran nevnte kjempeserie, vil følgende utgaver antagelig også se dagens lys i løpet av 1956:

1) En serie på 19(!) verdier, hvorav riktignok

3 kom i desember 1955, med et gjennomsnittsoppslag på ca. 200 000.

2) En serie på 11 verdier til minne om 200 års dagen for boktrykkerkunstens innførelse.

3) En serie på 4 verdier (1,00, 1,30, 1,70 og 1,90 sucres) til minne om 100 års dagen for dr. Homorato Vasques' fødsel. (Vasques var jurist, diplomat og historiker. Han gjorde dessuten tjeneste som ambassadør i Spania.)

Alt i alt således 131 merker! — Ecuadors innbyggerantall er omtrent som Norges.

FORMOSA:

I anledning av 60 års dagen for innføringen av det moderne postvesen i China ble det den 20. mars d. å. utgitt:

- 40 c. mørk rød (7 millioner),
- 1,00 d. svartblå (1 million),
- 1,60 d. brun (1 million),
- 2,00 d. mørk grønn (1 million).

Utkast ved Generalpostdirektoratet. Gravering ved Pao Liang-yu.

KUBA:

2 nye verdier til supplering av den kurserende serie, nemlig 4 c. purpur og 14 c. grå, med bilde av Miguel Aldama og general Serafin Sanchez henholdsvis, vil bli utgitt med det første.

MALTA:

9. februar d. å. utkom følgende nye verdier i den endelige, kurserende serie: 1 d., 1½ d., 2 d. og 6 d. (Se nr. 2/56, s. 29.)

29. mars d. å. ble diamant jubileets 10 c. inndratt fra videre salg.

NIGERIA:

28. mars d. å. ble «The Royal Visit Stamp» (se 2/56, s. 29) inndratt fra videre salg.

NORD BORNEO:

Det opplyses at 5 d. og 10 d. merket er bestilt med det endrede portrett av dronningen.

PARAGUAY:

For samlere av Rotary-merker kan opplyses at Paraguay også har utgitt en minneserie på 4 verdier, nemlig: 50 c. (opplag 1 000 000) — 1 g. (oppl. 500 000) — 2 g. (oppl. 300 000) og 10 g. (oppl. 100 000).

ST. CHRISTOPHER-NEVIS AND ANGUILLA:

Anguilla 300 års jubileumsmerkene er ugyldige til frankering fra og med 1. august 1956.

TOKELAU ISLANDS:

27. mars d. å. utkom 1/2 d. verdien overtrykt 1 sh. — 26. mars d. å. ble 1/2 d. inndratt fra videre salg.

TRISTAN DA CUNHA:

En ny utgave av portomerker er annonsert. Verdien blir 1 d. rød, 2 d. oransje, 3 d. grønn, 4 d. blå og 5 d. purpur.

TUNIS:

I anledning av «Frimerkets dag» ble det den 17. mars d. å. utgitt et merke i verdien 12 fr. + 3 fr. med François de Tassis som motiv. «Republique Française» var fjernet og erstattet med «Tunis» på fransk og arabisk.

De 21 verdier av serien med kjente byer og monumenter, 30 fr. «Arabisk kunst» og 100 fr. «Ørnen», ble alle inndratt fra videre salg 29. februar d. å.

Den nye serie med berømte byer og monumenter (uten Republique Française) forelå ferdig til bruk 1. mars d. å.

U.S.A.:

I anledning av FIPEX (se nr. 4/56, s. 54) ble det utgitt:

- a) 28. april d. å. en minneblokk, utagget, med to frimerker, 3 og 8 c. Motiv: Frihetsstatuen. Farge: Rød, blå og purpur.
- b) 30. april d. å. et frimerke i verdien 3 c. Farge: Purpur. Motiv: New York Colosseum.
- c) 2. mai d. å. en luftpostkonvolutt i verdien 6 c. Motiv: En amerikansk ørn.
- d) 4. mai d. å. et postkort i verdien 2 c.

15 årsberetning for Oslo Filatelistklubs juniorgruppe.

Fra tilsynsmannen for O.F.K.s juniorgruppe, herr *Omar Eliassen*, har red. mottatt nedenstående beretning om jouniorgruppens virke i de 15 år den har bestått:

I Oslo Filatelistklubbs styremøte 19. august 1940 ble det besluttet forsøkt opprettet en juniorgruppe etter bl. a. følgende retningslinjer:

Yngre frimerkesamlere under 21 år kan bli medlemmer.

Ved byttemøter og andre møter søkes fremmet interessen for frimerkesamling.

Mandag 9. desember 1940 ble så det første møte holdt i restaurant «Humlen»s lokaler, hvor formannen, Harald Rising, og kjøpmann I. I. Jacobsen redegjorde for tanken om å opprette en juniorgruppe.

Dette ble vedtatt, og herr Odvar Witzøe oppnevnt som leder. 10 ungdommer var mott frem, bl. a. Hans Irmann Jacobsen, Thomas Johan Blehr og Jan Claussen.

Samtlige fremmøtte juniorer fikk sin gratisgevinst.

Bak dette enkle referat aner vi først krigens ansikt med krav til avspenning og ønske om å ta fatt på en hobby som kunne være til hygge og lærdom.

Dels kan vi tenke oss at juniorsaken har vært diskutert og søkt iverksatt tidligere.

Men det viktigste var å finne en leder til å ta seg av det arbeide som følger med å drive en juniorgruppe. I herr Witzøe var O.F.K. så heldig å finne den rette mann.

Uten forkleinelse for andre må det sies at herr Witzøe har æren for at juniorgruppen fikk en så heldig start, samt den sikre stilling og betydning som den har den dag i dag.

På et 3. møte ble det valgt et styre som besto av: Jan Falsen, formann, med Jon Erik Hagen som nestformann. Til styret ble også oppnevnt 2 fra seniorklubben, nemlig: Harald Rising og Anders Trøsvik.

4. møte fant sted i klubbens nye lokaler i Chr. Augusts gate 6.

Medlemstallet økte stadig, og det ble arrangert konkurranser med god tilslutning.

På 6. møte 5. mai 1941 ble innmeldt Tore G. Solheim, Bjørn Isaksen, Efren Rebolledo og juniorklubbens første pike, Rakel Blomberg, som fikk en særskilt velkomsthilsen. En håndskrevet avis ble besluttet utgitt.

På 8. møte 9. juni 1941 ble premier utdelt for den første konkurranse: 1. premie Thomas Johan Blehr, sølvbeger. 2. premie Jan Claussen, sølvbeger. 3. premie W. Gedde Dahl, sølvbeger.

Ved første milepel, julemøtet 22. desember 1941, var fremmøtt 73 medlemmer og 23 gjester.

Det var nå synlig at juniorgruppen var blitt så stor at den måtte deles i 2 avdelinger — over og under 16 år.

På generalforsamlingen 19. januar 1942 ble det valgt følgende styret:

Over 16 år — A-gruppen: Jan Falsen, formann, med Jon Erik Hagen som nestformann.

Under 16 år — B-gruppen: Hans Irmann Jacobsen, formann, med Georg Larsen som nestformann.

Som kasserer for begge grupper ble valgt Jan Claussen.

På generalforsamlingen 1943 ble det vedtatt statutter for juniorgruppene.

Som ny formann ble valgt: Efren Rebolledo, som ny nestformann: Jan Claussen, og som sekretær: Solveig Klaftsad.

I tiden fremover blir det holdt flere kurser i teksting og oppsetting av frimerker.

I oktober 1943 gikk E. Rebolledo av som formann, og Jan Claussen ble valgt som ny.

14. januar 1944: Til stede 72 medlemmer og 5

Styret i jubileumsåret:

Fra venstre (sittende): Svein-Erik Sørensen, Bjørn Endresen, Arne Thune-Larsen, Hans Jacob Gram, Georg Størmer. — Stående: fru Emmy Langeborg og Omar Eliassen.

gjester. Det ble referert nye statutter, og herr Witzøe nevnte den vanskelighet at O.F.K. ikke anerkjente juniorgruppen som undergruppe av Oslo Filatelistklubb.

På generalforsamlingen 11. januar 1944 ble Johan Petter Wleügel valgt til ny formann i B-gruppen.

24. mars debuterte klubbavisen A.B.-posten i trykt stand.

22.—23. april holdt juniorgruppene en egen utstilling i Lærerinnelagets hus med stor tilslutning. Over 1000 besøkende på 2 dager og fremmøte av journalister og pressefotografer.

Med 1945 kom freden, og interessen for frimerkene måtte de første årene vike for alt annet. Trass i dyktige tilsynsmenn og formenn svikket tilslutningen. Hertil kom så vansker med å få leid lokaler. Gruppen måtte stadig flytte. Til slutt var det ikke annen mulighet enn delvis å holde møtene hjemme hos tilsynsmennene, herr Wilh. Ulleberg og Hans Irmann Jacobsen.

Et annet moment kom også til: De eldre juniorledere ble etter hvert innkalt til militærtjeneste, så det var beundringsverdig at gruppen i det hele tatt kunne holdes i gang.

Fra 1946 måtte A- og B-gruppen slås sammen, og denne ordning har siden fortsatt. Siste formann i B-gruppen i 1946 var Paul H. Jensen.

Formannen i A-gruppen for 1945, Bjørn Isaksen, fortsatte i fellesgruppen til oktober 1946, da han grunnet militærtjeneste måtte overlate formannsstillingen til Arvid Gahr.

Formann i 1947 var Paul H. Jensen, i 1948—49 og 50: Jan Gabriel Langfeldt, i 1951: Haakon Ameln, og i 1952: Stein Dørum.

Fra 1952 har Omar Eliassen fungert som tilsynsmann, og som assisterende tilsynsmann: fru Emmy Langeborg.

Formann i 1953 var Finn Larsen, og i 1954: Bjørn Endresen.

Styret i jubileumsåret er: Formann: Bjørn Endresen, viseformann: Georg Størmer, sekretær: Hans Jacob Gram, bibliotekar: Arne Thune-Larsen, og kasserer: Svein-Erik Sørensen.

Etterat junior-gruppen har hatt lokaler i Lærerinnelagets hus, på Uranienborg skole, Ankerbroens kafé, Møllergaten 34 og i Kristelige studenter forbund, fikk endelig gruppen et fast tilholdssted på Ruseløkka skole, der overlærer Olav Kvalheim — som selv er filatelist — stilte lokale til rådighet. Herr Kvalheim var nemlig av den mening at en hobby som å samle på frimerker naturlig går inn i skolens fritidsundervisning på samme linje som musikk, tegning, sjakk o. l.

Skolen hjelper også til med materiell og kataloger. Dessuten er det adgang til å benytte filmsalen for filmfremvisninger.

I vår rastløse tid er det et stort behov for avspenning, og en god hobby vil hjelpe ungdommen til å finne en sunn utløsning for sin virketrang.

— — —

Gruppen har nå 110 medlemmer, og har moter hver onsdag.

Den 11. januar 1956 ble jubileet feiret med en tilstelning på Ruseløkka skole. Det var møtt fram 70 yngre og eldre medlemmer med styret i spissen. Blant disse den første leder, herr O. Witzøe, juniormedlem nr. 1, Hans Irmann Jacobsen, og overlærer Olav Kvalheim.

Møtet ble åpnet av formannen, Bjørn Endresen, hvorefter herr Omar Eliassen leste beretningen om gruppens virke fra den ble stiftet i desember 1940.

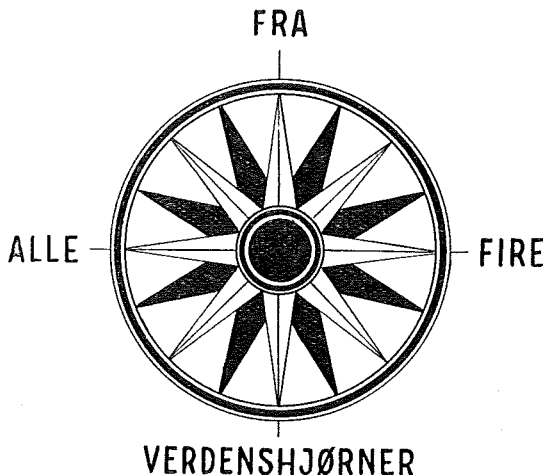
Etterpå ble det utdelt premier for høstkonkurransen. 1. premie eldste klasse tilfalt Hans Jacob Gram, mens 1. premie i yngste klasse tilfalt Niels Bugge.

Herr Tor M. Holtan fra seniorklubben holdt en tale for juniorene og overrakte dem en gave.

Fru Langeborg innbød så til en festlig bespisning. Gruppens piker assisterte. Stemningen kom etter hvert på topp.

Herr Oddvar Witzøe holdt en god og morsom tale og overrakte gave. Herr overlærer Kvalheim overrakte gave fra Ruseløkka skole. Ellers ble det holdt mange taler og utdypet minner fra klubbens første tid. Til slutt var det ordenspromosjon i den nye orden, «Pinsetten», hvor følgende ble riddere: Omar Eliassen, Oddvar Witzøe, Bjørn Endresen, Svein-Erik Sørensen, Johan Petter Wleügel, Johan Gabriel Langfeldt og Hans Irmann Jacobsen.

E.

Forfalskning — Frankrike, 2 c. Bordeaux, er nettopp oppdaget. Forfalskningen er vanligvis stemplet med nr. 212 — 2604 — 2615 og 3982, og er ellers meget godt ettergjort. Vær særlig oppmerksom når det tilbys praktstykker med bred rand etc. etc.

*

9 cent i 1857 — 8 250 dollar i 1956! Ved Caspary-auksjonen i febr. 1956 oppnådde en ubrukt blokk på 9 av 1 cent 1857-utgaven (U.S.A.) en pris på 8 250 dollar. Cole var navnet på den heldige! Den samme herre fikk også tilslaget på et par av 5 c. 1851-utgaven (U.S.A.) ubrukt, og måtte for denne fornøyelse ut med ytterligere 3 050 dollar!

Da alle gode ting er tre, var han videre så heldig å få tilslaget på en ubrukt 3 strip av 1 c. 1851 (U.S.A.) for 2 500 dollar. Men han ga seg ikke med dette. Før auksjonen var over, hadde han sikret seg ytterligere objekter for tilsammen over 11 000 dollar. — Katalogpriser ble fullstendig ignorert. For enkelte objekter ble det betalt fra dobbelt til tre-dobbelt katalogpris.

*

Av to så alminnelige merker som U.S.A.s 3 c. Andrew W. Mellon, utgitt 20. desember 1955, og 7 c. Woodrow Wilson, utgitt 10. januar 1956, ble det solgt henholdsvis 278 897 og 200 111 førstedagsbrev. Totalsalget av førstedagsbrev og merker på utgivelsesdagen utgjorde videre henholdsvis: 27 600,57 og 28 317,31 dollar.

*

Den kroatisk eksilregjering i Buenos Aires utga 13. juni 1955 en i og for seg meget vakker frimerkeserie. Serien er imidlertid ikke anerkjent av Verdenspostforeningen.

Serien, som består av 4 merker, er i følgende verdier og farger:

- 5 kuna, brun (Dubrovacko Kolo — Nasjonal ringdans fra Dubrovnik),
 10 » lillabrun (Slavonski Sbor — sangkor fra Slovenia),
 15 » lys blå (Hercegovacko Kolo — nasjonal-dans fra Herzegovina),
 20 » brun (Sinjska Alka — rytter-turnerings-spill fra Sinj).

Interesserte kan henvende seg til «Boletin Filatelico Croata», Salta 1241, Buenos Aires, Argentina.

*

Slå den! Som kjent ble det i Syria utgitt en erindringsserie i anledning av den internasjonale Rotary-forenings 50 års jubileum. Og her har man ikke latt anledningen gå fra seg! Først foreligger det 4 verdier i «vanlig utførelse», dernest kommer de «utagget» — i nye farger — og i enkeltblokker. Så igjen i nye farger, og som kronen på verket: 2 blokker som hver har 2 verdier med samme utførelse og på nytt i nye farger! — Vi er hjertens enig med Schweizer Briefmarken-Zeitung når man der uttaler: Her gis det bare et godt råd: Hande weg von diesen zweifelhaften Ausgaben. (La slike tvilsomme utgaver i fred.)

*

For spesialsamlere kan følgende være av interesse: På 10 c. i den siste Pro Juventute-serie fra Sveits (1955) forekommer det en platefeil på merke nr. 32 i ark nr. A 111 i form av en hvit, rund flekk på den bakre del av den forreste vinge. Rett over «øyet» på den bakre vinge.

Videre forekommer følgende platefeil på samme verdi, men nå på merke nr. 9 i ark nr. 111: På den gule bakvinge er de grå linjer brutt mot spissen, slik at det oppstår en hvit flekk. Feilen er synlig uten lupe.

*

Og siden vi beskjeftiger oss med Sveits, kan videre berettes derfra at den siste postkjører fra Gotthard er død i en alder av 94 år. Hans navn var Isidore Christen. Han stammet fra Andermatt og drev i over seksti år en stor bondegård. I sine unge dager var han Gotthard-postillon. Hans far førte posten over dette berømte pass fra 1845 til 1879. Isidore var først i sin fars tjeneste. Etter dennes død i 1879 til 1882 i familien Meyers (fra Urserental), som var den siste som førte post over Gotthard. (Schweizer Briefmarken-Zeitung.)

*

Privat frimerkebytte er i Tsjekkoslovakia bare tillatt for de samlere som står tilsluttet foreninger, som igjen står tilsluttet det tsjekkoslovakiske filatelistforbund, sete i Prag.

Den utenlandske samler må sende sine merker til en sentral som har følgende adresse: Stredisko zahranicni vymeny postovnich znamok, Hybernská 1, Praha 3, Nové mesto. Navn og adresse til den samler som skal ha merkene, må legges ved. Hvis sendingen sendes direkte til den tsjekkiske samler, må denne innen 15 dager sende den til sentralen i Prag. Hvis en byttesending av sentralen blir returnert til avsenderen, må vedkommende tsjekkiske samler betale utgiftene hermed.

Merker med fascistisk motiv må ikke importeres. Likeledes må det ikke sendes andre merker ut av Tsjekkoslovakia enn de som er katalogisert i en tsjekkoslovakisk katalog ved navn POFIS! Frimerker som ikke er katalogisert i en annen katalog ved navn LIPSIA, må ikke importeres.

Verdien av de merker som sendes til Tsjekkoslovakia i bytte, og motverdien blir beregnet som følger: (Tsjekkiske merker føres opp med deres verdi ifølge POFIS. b) Utenlandske merker takseres etter en av verdenskatalogene etter avtale.

Som man ser — en enkel og grei måte å skaffe seg tsjekkiske merker på, bare man kommer seg gjennom adressen! God fornøyelse!

Nei, vent: Filatelistiske nødvendighetsartikler, kataloger, propagandamerker, fotografier og liknende gjenstander må heller ikke vedlegges byttesendingen. Nå, vanskeligheter er til for å overvinnes, og hvem vet — kanskje blir det anledning til å vedlegge «kontrafeien» allerede i neste byttesending, for det som er god latin i dag, behøver ikke ha samme betegnelse i neste måned. Så hold ut og god fornøyelse likevel!

*

Worth buying:

Aden: Queen Elizabeth II set complete with changes.

Østerrike: Mozart jubileum.

Monaco: Prins Rainer III, bryllupsserien.

(Philatelic Magazine.)

EN LITEN KONKURRANSE

(Se N.F.T. nr. 11/12, 1955.)

Resultatet av vår konkurranse om de nordiske lands telegraf-jubileumsmerker

1. Den vakreste serie — Finnland.
Deretter fulgte Norge og Sverige.
2. Flest stemmer — Norge.
Deretter fulgte Finnland.

Ingen trodde Sverige ville oppnå flest stemmer, og det er ganske eiendommelig, for det var mange som stemte på Sverige som vakrestes serie.

Etter loddtrekning ble vinneren av konkurransen herr *Edward C. Hannevig*, *Borre*, som har fått Telegrafverkets 1stedagskonvolutt oversendt.

J. O. S.

Møtereferater fra forbundsklubbene.

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag *omgående*. Referatutdragene må være *kortfattede*, og skal være redaksjonen i hende senest 5. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

HALOGALAND FILATELISTKLUBB

holdt møte 16. mars på Borkenes. Frammøtet var uvanlig dårlig, idet bare 8 av medlemmene var til stede. Kveldens kåsør var lektor *T. Bassøe* som på en interessant måte trakk fram de store linjer i Israels historie og «illustrerte» sitt kåseri ved hjelp av landets frimerker. Senere ble utvalgshafter lagt fram og motegevinsten trukket. Frimerkenytt fra nær og fjern ble referert av formannen, og det ble bestemt å supplere klubb-biblioteket med 10 årganger av tidsskriftet som en hittil har savnet.

Neste møte holdes i Harstad 16. april.

Arne Bergan.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB

Møte nr. 526 den 28. februar 1956 ble avholdt på Victoria Hotell. Formannen åpnet møtet og ønsket gjester og medlemmer velkommen. — Dagens post ble gjennomgått. På neste møte håpet formannen at herr Kragmo ville få anledning til å vise noen av Postverkets filmer.

Kveldens hovedemne var frimerkets farge-nyanser. Først ga formannen en redegjørelse om hvordan ett og samme merke kunne opptre med de forskjellige nyanse, og nevnte eksempler på eldre merker. Men også nye merker forekom med mange farge-nyanser. Det er nemlig så mange ting som innvirker, slik som trykkmetode, lys, luft, fargebelegg, papiret etc.

I et eldre nr. av Nordisk Filatelistisk Tidsskrift leste formannen at så langt tilbake som i det forrige århundre var gjort flere forsøk på å lage et tilfredsstillende fargekart, men de hadde vist seg å være til liten nytte. Det var sogar blitt laget et kart med 2 000 forskjellige farger, men også dette kom til kort. Skulle en få et fargekart som fullt ut var tilfredsstillende, ville det bli så omfattende og så fantastisk i pris at det ville bli umulig å anskaffe.

Den nye bytteforstander fikk så inn en del byttehefter som ble satt i sirkulasjon. Det så ut til at denne form for byttevirksomhet fattet interesse.

Til dagens auksjon var innkommet en del bed-

re merker, bl. a. flere stykker av Norge nr. 1. For første gang ble også en Norwex-serie auk-sjonert ut og oppnådde en så høy pris som 5 kroner.

Formannen takket for fram møtet og ønsket velkommen til neste møte. — Møtet ble hevet kl. — 21.45. Til stede var 17 medlemmer og 3 gjester.

Sekr.

Møte nr. 527 ble avholdt på Victoria Hotell den 13. mars 1956. Til stede var 24 medlemmer og 2 gjester. Frammøtet var det beste som har vært på lange tider.

Formannen åpnet møtet kl. 19.30 og ønsket gjester og medlemmer velkommen. — Det forelå søknad om opptagelse fra herr Øxnevad.

Blant dagens post forelå meddelelse fra Post-verkets Frimerkesalg om to nye merker, 35 og 65 øre med tillegg 10 øre, til støtte for Kron-prinsesse Märthas Minnefond. Formannen bemerket at utgivelsesdagen 28. mars var noe uheldig, da det nemlig var dagen før skjærtorsdag.

Formannen så med tilfredshet at Norsk Filate-listisk Tidsskrift nå så ut til å komme inn i et mer normalt gjenge, om det foreløpig skortet litt på stoffet.

Tiden for landsmøtet, som skal holdes i Stav-anger, nærmer seg, og formannen refererte en del av det oppsatte program og et utkast til inn-bydelse som skal sendes ut. Formannen mente at det snarest burde nedsettes komiteer som skul-le sørge for arrangementet. Det ble vedtatt at formann, viseformann og sekretær inntil videre skulle fungere som arbeidskomité. Til dame-komité ble valgt: fruene Berge, Aarreberg og Middelthon. Formannen håpet at landsmøtet fikk en fyldig oppslutning fra klubbens egne med-lemmer.

Vårt medlem herr Kragmo viste så 3 av Post-verkets filmer, nemlig: «Frimerket jubilerer», «Piker og Tall» og «Norwex-utstillingen».

Etterpå en hyggelig pause med frimerkebytte, røyk og radl. — Møtet ble hevet kl. 22.00.

Sekr.

INNHold

	Side
Kronprinsesse Märtha merkene	69
JUFIZ III	71
Tammerfors lokalpost	72
Norgeskatalogen nr. 53 plate VII	73
Fa. Stanley Gibbons Ltd. 100 år	76
Nyheter	77
15-årsberetning for Oslo Filatelistklubbs juniorgruppe	80
Fra alle fire verdenshjørner	82
En liten konkurranse	83
Møtereferater	84

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

Mars 1956,

utgitt av Norsk Frimerkehandler Forening,
til salgs i alle frimerkeforretninger.

Pris 80 øre + porto 15 øre.